

Bestuursakkoord 2022-2026 - Gemeente Terneuzen

Goed leven in Terneuzen *Verder
bouwen aan een duurzame toekomst*

Inleiding: Waar staan we voor?

Terneuzen ontwikkelt zich volop. In onze mooie gemeente wordt op veel plaatsen letterlijk en figuurlijk hard gebouwd aan de toekomst. Zo geven vele hijskranen zichtbaar stapsgewijs vorm aan de nieuwe, grote sluis in Terneuzen. Die moderne poort belooft een sterke impuls te geven aan economische ontwikkelingen. De nieuwe sluis is voor onze gemeente ook een symbool: voor dynamiek, voor (internationale) verbindingen en voor grote transities. Waarbij we in een complexe tijd leven met roerig vaarwater en onzeker getij. Door de effecten van de recente gezondheids crisis, de ervaren kloof tussen burger en overheid, de actuele oorlogssituatie in Oekraïne en door de economie met een bijna ongekende inflatie. Vanuit deze actualiteit stelden wij dit bestuursakkoord op.

Actief, open en wendbaar

De combinatie van nieuwe kansen en onzekere omstandigheden vragen om een actieve, open en wendbare overheid. Waarbij we ruimte geven aan de mogelijkheden en samen bijdragen aan een leefbare omgeving. Waar eenieder de kans krijgt om mee te doen en we mensen steunen die het moeilijk hebben. En waarbij we steeds werken aan een duurzame toekomst. Voor iedereen die in onze veelzijdige gemeente opgroeit of oud wordt, woont of leert, werkt of recreëert, onderneemt of verblijft.

Brede welvaart

Goed leven, dat staat voor ons centraal. Daarvoor is meer nodig dan materiële welvaart, of economische voorspoed. Het gaat om leven in volle breedte, om de 'brede welvaart'. Kortom, alles wat voor onze inwoners van waarde is. Zoals gezondheid, onderwijs, milieu en leefomgeving, sociale cohesie, persoonlijke ontplooiing en veiligheid. Zowel hier als in onze omgeving. Zowel nu als in de toekomst. Leefbaarheid en goede voorzieningen zijn daarbij cruciaal. Om de basis voor die voorzieningen sterk te houden, streven we naar een gestage groei van het aantal inwoners. Die nieuwe inwoners zijn ook nodig omdat er veel nieuwe arbeidskrachten nodig zullen zijn voor de verwachte toename van vacatures.

Samen

Wij willen ten volle de verantwoordelijkheid nemen om ons in te zetten voor al die thema's waar wij als gemeente direct of indirect invloed op hebben. We zetten verder in op vastgestelde gemeentelijke en regionale visies. We sluiten aan bij de transities in het nieuwe regeerakkoord. We bundelen nadrukkelijk de krachten met anderen als we in het belang van onze gemeente samen kunnen werken. Met bedrijven, onderwijs, overheden, maatschappelijke organisaties en partners. En bovenal *met* onze inwoner. Want onze inwoner staat centraal in alles waar we *aan* werken en *voor* werken. Dat betekent dat we onze inwoners via participatie meer en vaker actief betrekken, open staan voor ideeën en dat we steeds benaderbaar zijn voor vragen.

Financieel solide basis

De huidige financiële situatie zou ons normaal gesproken een solide basis moeten bieden voor de toekomst. Maar we hebben te maken met ongewone omstandigheden, zoals het stijgende prijspeil. En grote opgaven, die alertheid en behoedzaamheid vragen. Daarom zullen we meebewegen bij het creëren van financiële ruimte voor investeringen als die noodzakelijk zijn.

Na een brede verkenning aan de slag met duidelijke koers

Dit bestuursakkoord kwam tot stand na een brede verkenning. Alle raadsfracties konden aangeven wat zij belangrijk vinden. Die vraag stelden wij ook aan een groot aantal (maatschappelijke) partners. We hebben de rijke opbrengst van de verkenning benut in het bestuursakkoord en streven daarmee naar een breed gedragen akkoord. Samen gaan we daar nu mee aan de slag. Waarbij we in de breedte verder bouwen aan een duurzame toekomst. Vanuit steeds weer een gezamenlijke en heldere overtuiging dat we werken aan *goed leven in Terneuzen*.

Hoofdpijnen en thema's

We kiezen bewust voor een akkoord op hoofdlijnen, waarbij flexibiliteit en ruimte blijft voor nadere uitwerking. Met dit bestuursakkoord geven we een logisch vervolg aan de ingezette koers in de vorige bestuursperiode; bestaand beleid ontwikkelen we door. We geven extra aandacht aan een aantal onderwerpen voor de komende periode. Deze accenten leest u terug in dit document. In de uitwerking van de thema's geven we aan waar we aan en voor werken de aankomende vier jaren.

Inhoudsopgave

Thema wonen & leefbaarheid

pagina 4

Thema zorg & gezondheid

pagina 6

Thema jeugd & onderwijs

pagina 8

Thema klimaat & duurzaamheid

pagina 10

Thema economie & arbeidsmarkt

pagina 12

Thema goed bestuur

pagina 14

Thema

Wonen & leefbaarheid

We willen dat er in alle kernen een goed woon- en leefklimaat is. Ons doel is voldoende en passende woonruimte en voorzieningen in alle kernen. Dat is belangrijk voor de leefbaarheid voor huidige inwoners, maar ook om nieuwe inwoners aan te trekken. Bij goed wonen en leefbaarheid gaat onder andere ook over bereikbaarheid, over kunst en cultuur, over groen, veiligheid en dierenwelzijn. En over de sociale cohesie die voor sterke verbondenheid zorgt tussen (groepen) inwoners.

Kunst en cultuur

Onze volle overtuiging is dat kunst en cultuur een bijdrage levert aan de leefbaarheid in onze gemeente. We willen de mogelijkheden die we hebben optimaal benutten. We stimuleren graag de initiatieven vanuit de samenleving. We streven naar een nauwe samenwerking tussen Toonbeeld en het onderwijs. Buiten de gemeente liggen er kansen in de Zeeuwse samenwerking en grensoverschrijdend via het North Sea Port District (samenwerking gemeenten/provincies in het totale havengebied).

Woningmarkt

De situatie op de woningmarkt vraagt om meer stimulering en nieuwe impulsen. Dat sluit ook aan bij de ambitieuze visie in de Strategische Regiovisie Zeeuws-Vlaanderen. We zoeken nog actiever de samenwerking met coöperaties en ontwikkelaars om de diverse doelgroepen goed te bedienen. We gaan uitdrukkelijk in overleg met de provincie en de rijksoverheid over volkshuisvestingsmogelijkheden in onze gemeente.

Totaalplan Binnenstad Terneuzen

Het veelzijdige totaalplan Binnenstad Terneuzen laat zien dat de binnenstad zich sterk kan ontwikkelen naar een 'place to be' en een 'place to live'. Door de binnenstad meer dan een (ver)koopcentrum te maken, maar ook een aangename ontmoetings- en verblijfsplek en een gewilde plek om te wonen en te recreëren. Dat vraagt veel inspanningen en investeringen van alle betrokkenen en aanboren van fondsen. Een goede samenwerking tussen de ondernemers, de eigenaren, de bewoners en de gemeente is daarbij van groot belang. Daar zetten wij ons sterk voor in. Want de transitie van de binnenstad is een grote opgave, die we alleen met volharding en vertrouwen in de toekomst kunnen realiseren. Het gaat om een langdurige ontwikkeling waarin veel opgaven samenkomen, zoals wonen (verouderd bestand), winkelen (leegstand/aanbod), cultuur (verbreding), horeca, leefbaarheid, mobiliteit.

Veiligheid

De zorg voor veiligheid in de gemeente vinden wij een van onze belangrijkste taken. We vinden het belangrijk dat onze inwoners zich veilig voelen. Daarbij gaat het om uiteenlopende onderwerpen, bijvoorbeeld overlast op straat. Maar veiligheid gaat ook over hele andere aspecten. Zoals veiligheid in de haven en om toenemende zorgen over ondermijning. Daarbij maken criminelen voor illegale activiteiten gebruik van legale bedrijven en diensten. Hierdoor vervagen normen en neemt het gevoel van veiligheid en leefbaarheid af. Op alle aspecten van veiligheid willen we onze verantwoordelijkheid nemen en ons hiervoor actief met onze partners inzetten. Onder meer door zichtbare en adequate inzet van onze handhavers.

Mobiliteit

Bereikbaarheid is onderdeel van een goed vestigingsklimaat, voor zowel bedrijven als zeker ook bewoners. Dat gaat niet alleen om goede automobilititeit zoals aansluiting op de rondweg Gent of nieuwe ontwikkelingen, maar ook over de nieuwe aanbesteding van het openbaar vervoer door de Provincie. We blijven nauw betrokken bij die ontwikkelingen om te bevorderen dat in onze gemeente goed openbaar vervoer beschikbaar is. Ook blijven wij ons daarom met onze partners sterk maken voor de spoorverbinding, voor zowel goederen- als personenvervoer, tussen Terneuzen en Gent.

Binnen onze eigen plannen staat de fiets op één! In basis maken we alle wegen binnen de bebouwde kom 30 km/uur waarbij maatwerk mogelijk blijft op plaatsen waar dat wenselijk is.

Speerpunten 2022-2026

Thema wonen & leefbaarheid
Meer passende woonruimte (in alle kernen) voor aandachtsgroepen, zoals jongeren, starters, senioren en eenpersoonshuishoudens.
Vergroening van de openbare ruimte en bijdragen aan grotere biodiversiteit.
Ontwikkelzones van totaalplan binnenstad uitwerken en uitvoeren. Knelpunten voor mix van functies in binnensteden oplossen.
Voortvarend aan de slag met de uitvoering van het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan (GVVP), onder andere met veilige fietsroutes en de maximumsnelheid 30 km per uur in woonwijken.
Onderzoeken of het inzetten van instrumenten als zelfbewoningsplicht voor specifieke gebieden tegemoetkomt aan de vraagstukken en speculatie terugdringt.
Onderzoek naar het inzetten van vereveningsbijdragen bij projecten voor investeringen in leefbaarheid en openbare ruimte.
Lobby actief ondersteunen voor realisatie rail Gent-Terneuzen (goederen- en personenvervoer).
In de op te stellen Omgevingsvisie hebben we aandacht voor klimaatadaptatie, het spoor en ondergrondse systemen als restwarmtenet en verzwaring van het elektriciteitsnet.
Verlengen Laan van Othene en daarmee aansluiten op provinciale weg.

Thema

Zorg & gezondheid

Goed leven is gezond leven. We zetten daarom in op een gezonde gemeente. We helpen mensen die ondersteuning nodig hebben. Met preventie willen we zoveel mogelijk voorkomen dat problemen ontstaan.

Welzijnsaccommodaties

Terneuzen kent een verscheidenheid aan wijken en kernen. Buurthuizen en welzijnsaccommodaties spelen een belangrijke rol in onze wijken en kernen. En we sluiten met het aanbod aan bij de behoefte van de inwoners en de jeugd in het bijzonder. De jeugd wil elkaar kunnen ontmoeten en samen komen. In Terneuzen vinden wij het belangrijk om in de behoefte aan ontmoetingsplekken te kunnen voorzien. Om te helpen bij “samen leven” zetten we vanuit die accommodaties opbouwwerk in. We bevorderen daarmee burgerparticipatie en welbevinden en versterken zelf- en samenredzaamheid. Mede met ondersteuning door vaste vriendelijke gezichten in het contact met de jongeren.

Buurtsportcoaches

We willen dat het fijn en gezond opgroeien en oud worden is in Terneuzen. We geven aandacht aan gezond en actief, sociaal en betrokken zijn. We zetten in op buurtsportcoaches voor jongeren en volwassenen. De coaches kunnen ook een rol spelen om sociale problemen te voorkomen. We organiseren het aanbod in overleg met betreffende buurten, welzijnsorganisatie aan-z, het SportPunt en met verenigingen in onze gemeente. Het aanbod van activiteiten door verenigingen kan op die manier breder benut worden.

Zelfredzaamheid

Het beleidsplan sociaal domein ‘iedereen aan boord’ beschrijft de visie die we onderschrijven en bestendigen. Ons uitgangspunt is dat mensen zelf regie (willen en moeten) hebben over hun eigen leven. Dit betekent dat onze dienstverlening erop gericht is om die regie en om zelfredzaamheid zoveel mogelijk te behouden, herstellen en te stimuleren. We zetten daartoe vooral in op goede basisvoorzieningen op het gebied van wonen, werken, inkomen, persoonlijke ontwikkeling en veiligheid. Vroegtijdig problemen (h)erkennen en aanpakken helpt ergere problemen te voorkomen. Hierbij zetten we in op zogeheten ‘outreaching beleid’. Dit is een effectieve manier om in contact te treden met geïsoleerde groepen en problematiek te signaleren die vaak verborgen blijft voor de reguliere hulpverlening. De koerswijziging richting mensgericht ontwikkelbedrijf die is ingezet door Dethon, onderschrijven wij.

Minimabeleid

Ons minimabeleid is ruimhartig en dat zetten we voort. Dit beleid is er om inwoners en gezinnen met een laag inkomen de kans te bieden mee te kunnen doen. Onze ambitie is dat iedereen in onze gemeente mee doet, ook de minima. Naast alle maatregelen die we treffen, willen we onderzoeken hoe we de minima meer kunnen helpen. Het aangeven van de exacte omvang van de groep mensen die onder de armoedegrens leeft, is lastig. Door corona, de energiecrisis en de oorlog in Oekraïne verandert de aandachtsgroep. We verwachten een stijging van mensen (en/of bedrijven/zpp'ers) die een beroep zullen doen op schuldhulpverlening, een uitkering, bijzondere bijstand. Om gericht in te zetten op het ondersteunen van de minima is meer inzicht nodig in de omvang van deze aandachtsgroep.

Zorgvoorzieningen op peil

We vinden het belangrijke dat de zorgvoorzieningen binnen onze gemeente op peil blijven en houden nauw contact met onze zorgaanbieders over de balans tussen vraag en aanbod. We hebben daarbij oog voor een passend niveau van uitvoering: lokaal wat lokaal kan en waar nodig regionaal Zeeuws-Vlaams, Zeeuws en over de grens. We willen samen met gemeenten Hulst en Sluis specifiek onderzoeken welke mogelijkheden er zijn tot meer (efficiënte) samenwerking in de uitvoering van taken binnen het sociaal domein.

Speerpunten 2022-2026

Thema zorg & gezondheid
Onderzoek naar een manier waarmee minima meer en makkelijker gebruik kunnen maken van voorzieningen met extra aandacht voor jongeren en ouderen, onder meer door stimuleren gebruik van voorzieningen (zoals via Jeugdfonds Sport en Cultuur en volwassenenfonds Sport en Cultuur).
Inzet buurtsportcoaches.
Onderzoeken of het zinvol is om aan te sluiten bij Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG).
Inzicht in aandachtsgroepen vergroten om passende steun aan te bieden.
Aanbod buurthuizen en welzijnsaccommodaties laten aansluiten bij behoeften inwoners mede door ondersteuning van professionele opbouwwerkers/medewerkers.
Positieve intentie om mee te werken aan ondersteunende initiatieven op het gebied van inclusie/diversiteit (bijvoorbeeld via inclusieagenda en 'regenbooggemeente').
Inzet op uitvoering preventieakkoord en gevarieerd sportaanbod.
Laagdrempelig gebruik van beschikbare openbare toiletten door toegankelijke informatie over aanbod.
Specifieke aandacht voor het terugdringen van eenzaamheid.
Voorstel voor onderzoek naar meer samenwerking met Hulst en Sluis bij uitvoering taken sociaal domein.

Thema

Jeugd & onderwijs

De jeugd heeft de toekomst. We stimuleren jongeren om zelf (met hulp van de gemeente) invulling te geven aan wat nodig is om goed op te groeien in Terneuzen. We investeren onder meer in huisvesting voor kwalitatief goed en duurzaam primair en voortgezet onderwijs. Het gezamenlijke streven is dat iedereen een startkwalificatie behaalt. Ook onderschrijven we het concept van de 'rijke schooldag'.

Voortgezet onderwijs

Het voortgezet onderwijs heeft al lang gewacht op nieuwe/vernieuwde huisvesting. Duidelijkheid over de locatie bieden we snel. We verkennen twee locaties voor Campus Terneuzen met partners zoals Stichting Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen, ZorgSaam, Scalda en het bedrijfsleven. De locaties die we verkennen zijn Zeldenrustlaan en de Vliegende Vaart. Samen met de partners verkennen we de mogelijkheden tot gezamenlijke investeringen en benutten de waarde en ontwikkelmogelijkheden van de restlocatie(s). Ook na schooltijd kan een campus een breed aanbod aan activiteiten en voorzieningen bieden voor de jeugd. We betrekken de mogelijkheid om op termijn ook speciaal onderwijs toe te voegen aan de campus.

Internationaal primair onderwijs

We pleiten voor internationaal primair onderwijs als onderdeel van het onderwijsaanbod in onze gemeente. Hiermee bieden we breed en kwalitatief aantrekkelijk onderwijs aan. En creëren we een goed vestigingsklimaat voor nieuwe inwoners, ook als deze vanuit het buitenland in onze gemeente komen wonen.

Speelgelegenheden en ontmoetingsplekken

Wij willen dat speelvoorzieningen aansluiten bij de behoefte van onze jeugd. Daar investeren wij in. Bij vervanging van bestaande speeltoestellen en speeltuinen maken we een plan in overleg met de omgeving en de jeugd.

Betrekken van jongeren bij gemeente/lokale democratie

We streven naar een beter inzicht in de wensen van jongeren, meer betrokkenheid bij de lokale democratie en een breed draagvlak bij besluitvorming. Verschillende (nieuwe) vormen kunnen hierbij van toegevoegde waarde zijn. In samenspraak met de jeugd, onderwijs en andere gemeenten kijken we hoe we invulling kunnen geven aan het betrekken van jongeren. Gedacht kan worden aan het starten met een kinderbουργemeester of een jongerenraad, maar ook aan andere methodes zoals (meer) inzet van spelvormen die onder andere ProDemos heeft ontwikkeld.

Speerpunten 2022-2026

Thema jeugd & onderwijs
Inventariseren met jongeren hun behoefte naar ontmoetingsplekken voor jeugd 0-18 jaar, met name 12+.
Speeltuinen/speelvoorzieningen laten aansluiten bij behoeften om eigentijds en aantrekkelijk het spelen te stimuleren.
Voor eind 2022 geven we duidelijkheid aan het Lodewijk College over de locatie voor onderwijshuisvesting Voortgezet Onderwijs.
Aandacht vragen voor en verzoeken om internationaal onderwijs mee te nemen in het aanbod van het primair onderwijs.
Onderzoeken mogelijkheden voor betrekken jongeren bij gemeente/lokale democratie.

Thema

Klimaat & duurzaamheid

Duurzame energie vormt dé krachtige motor voor onze toekomst. Wij stimuleren en bevorderen – vanuit onze rol en verantwoordelijkheid - dat Terneuzen als gemeente koploper kan worden bij de transitie naar die duurzame toekomst. We willen dat onze gemeente toonaangevend is en met een innovatief karakter aantrekkelijk kan zijn voor nieuw talent.

Gezamenlijk als overheid werken aan uitvoering van strategieën

In de afgelopen jaren werkten we in Zeeland aan strategieën voor de grote transitie die op ons afkomen. Die staan ook in het recente coalitieakkoord van het Rijk. Het Rijk gaat uit van het regionaal en lokaal aanpakken van grote maatschappelijke opgaven, zoals de transitie in het landelijk gebied (stikstof, natuur, landbouw, water), de klimaat- en energietransitie en de opgaven rond wonen en bereikbaarheid. Hier komen ook grote bedragen vanuit het Rijk voor beschikbaar. Deze bestuursperiode werken we met regionale partners en het Rijk aan uitvoeringsplannen. Dit doet recht aan de grote landelijke vraagstukken én onze eigen ambities.

Minder gas

Leidend voor de energietransitie zijn voor ons de Regionale energiestrategie Zeeland (RES) en de Transitievisie Warmte. We ontwikkelen Wijk Uitvoeringsplannen (WUP) waarin we aangeven op welke wijze het aardgasgebruik sterk verminderd kan worden. Een groot deel van (oude) woningen, gebouwen en bedrijven kan verduurzamen met het restwarmtenet dat we onderzoeken voor de Kanaalzone. Voor onze industrie is de overgang van gas als grondstof naar waterstof belangrijk. Er zijn nu al meerdere plannen voor nieuwe waterstoffabrieken in onze gemeente.

Groene elektriciteit

Er moet meer energie opgewekt worden met wind en zon. Zonnepanelen willen we vooral op daken zien en op plaatsen waar geen landbouw mogelijk is. Grote nieuwe windmolens willen wij vanwege overlast voor de omgeving niet toestaan. Mogelijkheden zien wij wel voor kleine windmolens voor bijvoorbeeld boeren die hun eigen bedrijf verduurzamen. Aanvragen voor eventuele vervanging van bestaande molens zullen wij kritisch beoordelen.

Duurzaam vervoer

De spoorlijn Gent–Terneuzen, ook voor personenvervoer, is belangrijk voor verduurzaming én voor leefbaarheid. Ook gaan we verder met de uitrol van (snel)laadinfrastructuur voor elektrische auto's. En er moet een oplossing komen voor het opladen door particulieren zonder eigen oprit.

Klimaat

We werken het actieplan uit op basis van de Klimaatadaptatie Strategie Zeeland (KASZ). Belangrijk onderdeel is om meer (tijdelijke) waterberging te maken in het groen en openbaar gebied van kernen en bedrijfsterreinen en in het buitengebied. Waterberging kan goed gecombineerd worden met natuurontwikkeling. Ook het vergroenen van onze buitenruimte (pleinen en straten) is belangrijk.

Speerpunten 2022-2026

Thema klimaat & duurzaamheid

Tracés en randvoorwaarden vaststellen voor 380kV, restwarmtenet Kanaalzone, multi-utilityleidingen onder de Westerschelde, CO2-afvang en -opslag.

Ontwikkeling westelijke kanaaloever voor circulaire sector en opleidingsaanbod op het gebied van klimaat en duurzaamheid.

In onze Omgevingsvisie ruimte geven voor duurzame bedrijven vanwege positieve bijdrage aan de balans tussen milieubelasting en leefbaarheid.

Actieve rol en inbreng van gemeente in samenwerking rijk en regio omtrent grote transitie's.

Thema

Economie & arbeidsmarkt

Terneuzen is economisch volop in ontwikkeling en die groei ondersteunen en stimuleren wij. De nieuwe sluis versterkt de strategische positie van Terneuzen. En de samenwerking in het internationale havengebied, ook met het Rijk, biedt veel nieuwe kansen. Tegelijkertijd zijn er grote opgaven. De industrie moet verduurzamen en de vraag naar nieuw talent neemt steeds verder toe.

Arbeidsmarkt

Werkgevers hebben nu al te maken met moeilijk of niet in te vullen vacatures. In de Strategische Regiovisie Zeeuws-Vlaanderen is mede hiervoor de ambitie opgenomen om door te groeien van de huidige ongeveer 105.000 naar 125.000 inwoners. Deze ambitie vraagt om het aantrekken van mensen (nieuwe inwoners en arbeidsmigranten) van buiten de regio en het behouden van de huidige inwoners en jongeren. Dit biedt ook kansen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Vestigingsklimaat

We streven naar een goed vestigingsklimaat voor nieuwe inwoners en bedrijven. Onder het thema wonen maken we daarom extra woningen mogelijk. We vragen onder meer voor deze groep extra aandacht voor toegankelijk en kwalitatief goed (internationaal) onderwijs. Ons doel is dat mensen die in onze gemeente tijdelijk werken, zich hier zo thuis voelen dat ze zich hier definitief willen vestigen. En volwaardig onderdeel worden van onze samenleving. Ons Expat Center begeleidt werkgevers en werknemers onder meer bij grensproblemen waarmee ze te maken krijgen.

Promotie en recreatie

Voortzetten van en investeren in adequate city- en regiomarketing kan ons helpen bij het aantrekkelijk zijn voor (nieuwe) inwoners, talent, bedrijven en toeristen. De samenwerking tussen het Toeristisch Informatie Punt, het Portaal van Vlaanderen en Onbegrensd Zeeuws-Vlaanderen en de Zeeuwse marketing organisatie (in voorbereiding) kan effectieve marketing voor Terneuzen verder aanjagen en versterken.

Bedrijventerreinen

De verwachting is dat in 2024, uiterlijk 2025, alle (nu beschikbare) gemeentelijke bedrijfsgronden zijn uitgegeven. Het meest voor de hand ligt een uitbreiding van bedrijventerrein Terneuzen Zuid. In onze op te stellen Omgevingsvisie maken we keuzes voor de lange termijn. Wat voor soort bedrijven willen we aantrekken, waar zien we die en waar niet vanwege overlast of gezondheidsrisico's in de omgeving.

Speerpunten 2022-2026

Thema economie & arbeidsmarkt

Samenwerking binnen Zeeland en Vlaanderen voor de arbeidsmarkt in Onbegrensd Zeeuws-Vlaanderen, Expat Center Zeeland, het Werkservicepunt Zeeuws-Vlaanderen en met Stad Gent en onderwijsinstellingen.

Voortzetten citymarketing en regiomarketing en ook door samenwerking (lokaal, regionaal en Zeeuws) streven naar grotere impact activiteiten.

Aanjagen van onderzoek en actie in relatie tot milieubelasting voor kernen in de kanaalzone.

Vestigingsklimaat versterken voor nieuwe bedrijven en arbeidskrachten.

Blijvende inzet op lobby voor spoedige beëindiging van tol voor gebruik Westerscheldetunnel, onder meer omdat het een onrechtvaardige barrière is voor de arbeidsmarkt.

Thema

Goed bestuur

We zijn als gemeentebestuur zichtbaar, integer en transparant. We doen het samen met de inwoners en bedrijven. We nodigen iedereen uit om mee te doen via bijvoorbeeld de maatschappelijke partners of de wijk- en kernraden. Door goed bestuur en het maken van keuzes en investeringen willen we de brede welvaart versterken. De driehoek inwoners/bedrijven, gemeentelijke organisatie en bestuur functioneert in harmonie en dichtbij. Wij organiseren goede, efficiënte en moderne dienstverlening. We zijn betrokken bij netwerken en initiatieven, en staan open voor samenwerking die ons versterkt.

Samen met anderen

Wij willen ten volle de verantwoordelijkheid nemen om ons in te zetten voor al die thema's waar wij als gemeente direct of indirect invloed op hebben. Omdat vraagstukken vaak op regionaal niveau spelen, werken we hierin samen met anderen. Met bedrijven, onderwijs, overheden, maatschappelijke organisaties en partners. En bovenal met onze inwoner. Want de inwoner staat centraal in alles waar we aan werken en voor werken.

Burger- en overheidsparticipatie

Met participatie en goede communicatie willen we het vertrouwen in de overheid verbeteren en de betrokkenheid vergroten. Dat betekent dat we inwoners en organisaties via participatie meer en vaker actief betrekken, open staan voor ideeën en steeds benaderbaar zijn voor vragen. Wij willen meer ruimte en mogelijkheden creëren voor het ontplooiën en uitvoeren van initiatieven en ideeën door inwoners. Daarbij proberen wij nieuwe werkwijzen en participatievormen uit. We betrekken de inwoners bij beleidsvoorbereiding en -uitvoering zodat zij meer invloed hebben op hun leefomgeving. Onze wijkcoördinatoren vervullen hierbij een belangrijke rol. Met de invoering van de Wet Participatie op decentraal niveau wijzigen wij onze inspraakverordening in een participatieverordening en wij gaan invulling geven aan het uitdaagrecht. Deze opgave geven wij samen met inwoners in 2022 verder vorm.

Communicatie

Tegelijk zetten we in op eerlijke en duidelijke communicatie. We leggen nog beter uit wat we als gemeente doen en waarom. Ook geven we soms aan wat we niet kunnen doen. In zulke gevallen schetsen we eventuele andere mogelijkheden.

We willen zichtbaar en benaderbaar zijn voor inwoners, in de wijken en voor organisaties.

Dienstverlening

In Terneuzen staan inwoners en organisaties centraal in het denken en handelen. Daarvoor biedt de gemeente diensten zowel digitaal als fysiek aan de balie aan. We richten ons bij dienstverlening op digitale service zodat we ook buiten openingstijden bereikbaar zijn. Maar hechten ook belang aan persoonlijk contact als iemand daar behoefte aan heeft.

Maatwerkdienstverlening organiseren we dicht bij burgers (in wijken en aan keukentafels) en bedrijven. Onze uitgangspunten zijn: de vraag staat centraal, snel en zeker, één overheid, eenmalige uitvraag gegevens, transparant en aanspreekbaar, efficiënt werken, veilig omgaan met persoonsgegevens.

Transparante overheid

Privacy, de Wet open overheid, en het op een slimme en juiste manier gebruiken van data vraagt de komende jaren veel inspanning van de gemeente. De Wet open overheid (Woo) heeft als doel overheden en semi-overheden transparanter te maken. De wet moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Dit omarmen wij en we willen hier adequaat op inspelen.

Financiën en organisatie

Verstandig met de portemonnee omgaan

We gaan verstandig en bewust met het beschikbare geld om. Tegelijkertijd hebben we stevige ambities en die willen we ook financieel kracht bijzetten. Uitgangspunt is dat de begroting van de gemeente Terneuzen voor de komende jaren sluitend is. Tegelijkertijd zijn er diverse onzekere factoren die het resultaat kunnen beïnvloeden en zijn er forse opgaven en ambities. Om in de toekomst ook een sluitende begroting te hebben, is het belangrijk om zowel aan de inkomsten- als aan de uitgavenkant een solide financieel beleid te voeren. In de kaderbrief en begroting werken we dit cijfermatig uit.

Financiële positie

De financiële positie is de afgelopen jaren verbeterd. De gemiddelde woonlasten liggen in de gemeente Terneuzen lager dan gemiddeld in Zeeland. We corrigeren de lasten voor inwoners met niet meer dan het jaarlijkse prijspeil tenzij meer noodzakelijk blijkt. We bepalen in dat geval eerst in hoeverre bijstellingen van onze huidige uitgaven financiële ruimte kunnen bieden. Wijzigingen in de schuldpositie als gevolg van investeringen voor binnenstad en voortgezet onderwijs beoordelen we zorgvuldig. We verkennen de mogelijkheden om de inkomsten te laten stijgen door meer (Europese) subsidies binnen te halen of door bijvoorbeeld nieuwbouwprojecten bij te laten dragen aan bovenregionale voorzieningen. Voor afvalstoffenheffing en rioolheffing streven we kostendekkendheid na. Inwoners zonder rioolaansluiting betalen geen heffing.

Sociale gezicht van de gemeente handhaven

In Terneuzen moet iedereen mee kunnen doen. Een belangrijk deel van de middelen van de gemeente Terneuzen wordt besteed aan het programma Sociaal Domein. Onder andere omdat meer mensen een beroep doen op hulp binnen het sociaal domein voorzien we dat die kosten de komende jaren stijgen. Om de begroting structureel in evenwicht te houden, zijn de tekorten tot nu toe binnen het sociaal domein opgelost. De reserve sociaal domein die we hiervoor benutten, is de afgelopen jaren fors geslonken. Een verder tekort vangen we op in de algemene middelen. Tegelijkertijd zullen we inzichtelijk blijven maken aan het Rijk dat de beschikbare middelen voor het sociaal domein ontoereikend zijn. We zetten ook in op preventie om te voorkomen dat mensen een beroep moeten doen op het sociaal domein.

Uitvoeringskracht

De ambities van het bestuur en grote opgaven vragen om het doorlopend ontwikkelen van de organisatie. Ook de aansturing van opgavegericht werken zal de komende jaren extra aandacht van de organisatie vragen. De complexiteit van grote opgaven en netwerksamenwerking, het regionale karakter van onderwerpen, hoge ambities: dat betekent investeren in uitvoeringskracht op het gebied van projectmanagement, beleid en uitvoeringscapaciteit. Daarnaast willen we een aantrekkelijke organisatie blijven voor

(nieuwe) inwoners, bedrijven maar ook voor medewerkers zodat we een interessante en goede werkgever zijn waar mensen graag voor willen werken. De gemeentelijke organisatie krijgt de komende jaren ook te maken met relatief veel natuurlijk verloop. Het is een uitdaging om geschikte gekwalificeerde medewerkers te vinden binnen de krappe arbeidsmarkt.

Speerpunten 2022-2026

Thema goed bestuur
Inwoners en organisaties via participatie actief betrekken, open staan voor ideeën en steeds benaderbaar zijn voor vragen. Onder meer via nieuwe participatieverordening en het uitdaagrecht.
Via onder andere de Wet open overheid werken we actief aan een transparantere gemeente.
Samen met partners actief inzetten op lobbyactiviteiten. Daarbij gaat het naast de tolvrije Westerscheldtunnel en Rail Gent-Terneuzen, onder meer om (ziekenhuis)zorg dichtbij, de grote transitie op het gebied van duurzaamheid, personenvervoer Rail Gent-Terneuzen en meer woningbouw in de gemeente.
Actief bijdragen aan samenwerkingen binnen Zeeland en met Vlaamse partners. De Strategische Regiovisie Zeeuws-Vlaanderen, Overleg Zeeuwse Overheden, Grensoverschrijdende samenwerking in het North Sea Port District en de Regio Deal zijn hierbij belangrijke samenwerkingsverbanden.
Onze dienstverlening organiseren we toegankelijk. De dienstverlening is digitaal waar het kan en persoonlijk waar dat gewenst is.
Onderzoeken of uitvoeringskracht voldoende is en aansluit op de bestuurlijke ambities.